Βιβλιοκριτικές για την "Ανάσα στο σβέρκο" Κείμενο Υψηλάντη

Αιμιλία Υψηλάντη, Ηθοποιός

Η ΑΝΑΣΑ ΣΤΟ ΣΒΕΡΚΟ - ΝΟΡΑ ΠΥΛΟΡΩΦ-ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ site Εκδόσεις Ψυχογιός

Πριν από περίπου ένα μήνα διάβασα αποσπάσματα από το τελευταίο μυθιστόρημα της Νόρας Πυλόρωφ-Προκοπίου Η ανάσα στο σβέρκο στην παρουσίασή του στον Ιανό.

Είχα διαβάσει το βιβλίο με ενδιαφέρον όχι τόσο για το θέμα, την ιστορία ή τις τύχες των ηρώων, όσο για τον τρόπο γραφής, τον λεκτικό και εκφραστικό πλούτο που μου έδινε την ποθούμενη για κάθε αναγνώστη απόλαυση.

Αυτό άλλωστε είναι για μένα το κλειδί για να φτάσω στην τελευταία σελίδα, για να εγγράψω στο οπτικό μου πεδίο τα πρόσωπα του έργου. Πώς πλουταίνει η φαντασία τη γλώσσα και η γλώσσα τη φαντασία. Και ακόμα η μαστοριά, η τέχνη της λέξης, της φράσης. Χάρηκα την ανάγνωση, κέρδισα ουσιαστική ψυχαγωγία.

Αυτό όμως που με εντυπωσίασε περισσότερο είναι πόσο υπαρκτοί παρέμειναν μετά το κλείσιμο του βιβλίου οι άνθρωποί του. Λέω οι άνθρωποί του γιατί, με εξαίρεση το κύριο πρόσωπο, τη Λόη, που μπορεί να είναι ένα πλάσμα-δημιούργημα της συγγραφέως, μερικά πρόσωπα τα έχω ζήσει, τα ξέρω και είναι χαρά που τα συναντώ ξανά με σάρκα και αίμα μπλεγμένα σε νέες ιστορίες και περιπέτειες. Η Μαρία, ο Αργύρης, η Λιλίκα. Ποιος αναγνώστης που έχει ζήσει σε αυτό τον τόπο δε θα τους αναγνώριζε… Η συγγραφέας μάς έδωσε αυτούς τους χαρακτήρες-ρόλους, όπως λέμε στο θέατρο, ξαναδουλεμένους και ολοκληρωμένους, έτοιμους να παιχτούν.

Αλλά ο άλλος ο Αρίστος που δεν παίζει στο έργο είναι για μένα όλο το βιβλίο. Για να τον δει κανείς, έστω από μακριά, αξίζει το διάβασμα των πεντακοσίων σελίδων. Ο Αρίστος είναι όλη η Ελλάδα, η Ελλάδα της θυσίας και της διχόνοιας, της προδοσίας και της πίστης, του μεγαλείου και της αυτοκαταστροφής, της γοητείας και της χαμέρπειας. Η περιγραφή της οικογενειακής φωτογραφίας με τον Αρίστο στη μέση είναι ένα διαμαντάκι.

Όσο για το παραμύθι, την ιστορία του βιβλίου η συγγραφέας την απλώνει στη Λεκάνη της Μεσογείου, από τα βάθη της Ιστορίας μέχρι το σήμερα. Ένα τολμηρό εγχείρημα που υπηρετείται με γνώση και συνέπεια. Μια σύνδεση τόπων, χρόνων και ιστορικών γεγονότων που σημαδεύουν τους ήρωες, στην πορεία τους από την τροφοδότρα Αίγυπτο στην ποτισμένη με αίμα γη της Ισπανίας και τη διχασμένη Ελλάδα. Διχασμένη και η ηρωίδα του έργου, σημαδεμένη από την Ιστορία, από το παρελθόν του τόπου και των ανθρώπων, θα κοιτάξει τον ταύρο που ενώνει τις τρεις χώρες στα μάτια, προκαλώντας το απόλυτο.